

[Alfred Jensen.]

lingeloven på de områder, vi havde skitse- ret i vort forslag til beslutning. Endda skulle der gå 3 uger, efter at vi havde fremsat vort lovforslag; det fremsattes jo den 12. marts, og det socialdemokratiske parti var først klar til at komme med sit forslag den 2. april. Det taler, synes jeg, temmelig klart om, hvorfor partiet har fremsat sit forslag.

Jeg mener ikke, at der er nogen grund til at diskutere, om partiet får den gevinst ud af denne taktiske manøvre, som det forventer. Det tror jeg ikke, men det kan i og for sig være underordnet. Det glædelige er, at forslaget er kommet, og så skal det nok vise sig, at der på et eller andet tidspunkt bliver klarhed over, hvilke kræfter der har været de drivende, hvad det er der har forårsaget, at disse spørgsmål tages op til ikke alene en grundig drøftelse, men også til løsning. Man kommer ikke uden om, at det er de kræfter udenfor dette ting, der er gået ind for kravet om dagskole og arbejdstids- og ferieproblemet's løsning, der har været den drivende kraft og årsag til, at vi får disse forslag til behandling og — håber jeg — løsning.

Jeg vil gerne knytte et par bemærkninger til det forslag, som det socialdemokratiske parti har fremsat. For det første er der spørgsmålet om at forlænge kontraktalderen — kan jeg vel sige — fra 18 til 21 år. Det er mit parti ikke nogen begejstret tilhænger af; vi er betænkelige ved en sådan udvidelse. Det forekommer os ikke, at tiden just er inde til at udvide kontraktområdet; jeg kunne snarere tænke mig at gå den modsatte vej. Det viser sig jo i fag efter fag, at den tekniske udvikling har været af den karakter, at den faglige uddannelse bliver betydelig mindre omfattende, og at man i stor stil er i stand til at tage arbejdere ind, der ikke har gennemgået en egentlig læretid, men som ved dagligt arbejde i faget og udnyttelse af de kursusmuligheder, der eksisterer, dog har opnået en sådan færdighed, at de kan klare sig på alle områder indenfor det fag, hvori de nu er kommet til at arbejde. Derfor tror jeg ikke, at det haster så særlig stærkt med at få grænsen hævet fra 18 til 21 år. Iøvrigt forstår jeg ikke, når man endelig vil til at hæve aldersgrænsen — og jeg ser jo nok, hvad begrundelsen indeholder —, hvorfor man så ikke kræver, at alle læreforhold skal omfattes af kontrakt. Det var der dog mere rimelighed i.

Jeg har forstået, at når man i sin tid fastsatte 18 års grænsen, var det, fordi man mente, der kunne være nogen rimelighed

i at sige, at unge mennesker indtil 18 år ikke selv er i stand til at overskue forholdene, ikke modne nok til at træffe afgørelser, men når de kommer over de 18 år, er de i stand til selv at vurdere og optræde nogenlunde forsvarligt. Nu vil man altså have aldersgrænsen hævet til 21 år, og jeg forstod, at begrundelsen var, at så fik man de goder, som lærlingeloven hjemler. Jeg ser ikke rettere, end at goderne nok kunne opnås, selvom man ikke har kontrakt, og jeg vil tro, at den unge mand, der er fyldt 19 år, 20 år eller 20½ år, nok skulle være i stand til at kræve sin ret sammen med sine arbejdskammerater. Derfor skulle en sådan udvidelse ikke være rimelig.

Det forekommer mig også, at det er lidt tidligt at tage det spørgsmål op til afgørelse nu, i betragtning af at det i bemærkningerne henstilles til ministeren at nedsætte et udvalg, der skal afgøre, om mesterlæren skal suppleres med en værkstedsuddannelse. Jeg ville finde det rimeligt, om man undersøgte, om det ikke i mange tilfælde var muligt at give den nødvendige uddannelse som en værkstedsuddannelse uden mesterlære. Vi har adskillige fag og brancher her i landet, hvori der kræves en vis færdighed og kendskab til materiale- og arbejdsforhold, men hvori der ikke er nogen lærlinguddannelse; jeg tænker her på de jord- og betonarbejdere, som udfører de store byggearbejder. De får ikke anden uddannelse end den, de erhverver sig på arbejdspladsen og på kursus om aftenen eller i arbejdsløshedsperioder. Jeg vil tro, der er en lang række fag, med hensyn til hvilke noget lignende gør sig gældende, og hvori man uden mesterlære kunne klare en hel del af de problemer, man ellers tumler med i lærlingeloven.

Det er rigtigt, hvad det ærede medlem hr. Asger Jensen sagde, at lærlingeloven skulle være en beskyttelseslov for de unge mennesker, fordi lærlingen er den svage part; men man kommer ikke udenom, at vi meget bedre kunne beskytte disse unge mennesker, hvis man drog dem ind under de overenskomstsmæssige arbejdsforhold og arbejdsvilkår, vi har i en lang række brancher. Ad den vej ville man bedre komme frem til en rimelig løsning.

Jeg forstod på det ærede medlem hr. Asger Jensen, at han mente det ganske nødvendigt, at man ikke ændrede lærlingeloven, idet man gennem en sådan forbedring af lærlingeloven ville hemme tilgangen til lærepladser. Det ærede medlem begrundede det bl. a. med, at det var nødvendigt at få uddannet håndværkere, idet der er mere beskæftigelse i håndværksfagene,